

DWARS

GROENLINKSE JONGEREN

LEIDEN-

HAAGLANDEN

POLITIEK PROGRAMMA 2017

Door Hessel Hoekstra (coördinator Groen), Ben Fraters (coördinator Rood), Loes Veeger, Stefan Harmsen, Bastiaan Meijer, Isabel Bos, Willemijn Kadijk, Anna Robin Hogendoorn Streef, Marleen Fokke, Floris Detering, Joost Schrieke

INLEIDING

Beste lezer,

Met trots presenteren wij het politiek programma van DWARS Leiden-Haaglanden. Dit programma is geschreven omdat wij onze eigen visie willen delen. Het dient als leidraad voor toekomstige leden, en als advies voor lokale GroenLinks-afdelingen. Het landelijke politieke programma van DWARS heeft zeer goede punten die wij steunen, maar met bepaalde thema's is het makkelijker om je er op lokaal niveau mee bezig te houden.

Met DWARS maken we ons sterk voor een groenere en socialere wereld. We willen een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt. We willen een wereld waarin toekomstige generaties zorgeloos op kunnen groeien. En dat kan al beginnen op heel lokaal niveau. Ga de straat op, maak een praatje en kom erachter wat mensen bezighoudt. Een gevaarlijk kruispunt om de hoek, behoefte aan meer sfeer in de buurt. Dit soort zaken zijn op lokaal niveau heel goed te realiseren.

Twee werkgroepen hebben dit programma in elkaar gezet. Deze werkgroepen zijn op pad gegaan om informatie in te winnen, ze hebben goed nagedacht over welke onderwerpen zij belangrijk vinden en welke oplossingen zij voor problemen hebben. Het programma bestaat uit de onderdelen Rood en Groen. Het onderdeel Rood gaat over sociale zaken, over veiligheid, onderwijs, recreatie, werk en nog veel meer. Groen behandelt onderwerpen als duurzaamheid, natuur, landbouw en vervoer.

We zijn ontzettend trots op het werk dat de twee werkgroepen verricht hebben en zijn erg blij met het resultaat. We hopen dat dit programma aanzet tot nadenken over hoe we de wereld een stukje beter kunnen maken.

Veel leesplezier!

Ben Fraters (coördinator Rood) en Hessel Hoekstra (coördinator Groen)

GROEN

Auteurs: Floris Detering, Stefan Harmsen, Hessel Hoekstra (coördinator), Willemijn Kadijk, Joost Schrieks

De toekomst van de aarde hangt af van hoe we ermee omgaan. DWARS maakt zich sterk voor een betere toekomst, voor een leefbare planeet voor volgende generaties. Het verdwijnen van natuur en de vervuiling van lucht, water en bodem zorgen voor klimaatverandering. Op verschillende niveaus proberen mensen met een hart voor de toekomst dit tegen te gaan. Op de hoogste niveaus tekenen wereldleiders klimaatverdragen, maar ook op lokaal niveau kan er een hoop gedaan worden.

De gemeente gaat over welke bomen waar komen te staan, waar een weg komt te liggen en op welke manier energie gebruikt wordt. Dit kan twee kanten op gaan en in de regio Leiden-Haaglanden zien we dit duidelijk. Zo is Leiden bezig met de overgang op volledig groene stroom, maar we moeten blijven knokken. Want de luchtkwaliteit in Den Haag is het laagste van Nederland. En elke dag worden er meer en meer bomen omgehakt om plaats te maken voor wegen.

DWARS Leiden-Haaglanden pleit voor meer natuur en minder vervuiling. Dat willen we tegengaan door duurzaamheid aantrekkelijker te maken en verspilling te ontmoedigen. We zoeken naar manieren om energie te besparen, om de stroom uit ons stopcontact groen te maken. We zetten ons in voor natuurgebieden die ondanks de verstedelijking genoeg ruimte krijgen. We zetten ons in voor veiliger en schoner verkeer, voor duurzame, circulaire landbouw.

Natuur

De regio Leiden-Haaglanden is een zeer drukke regio met veel bebouwing en allerlei verschillende soorten activiteiten. Tussen deze drukte dreigen we de waarde van de natuur uit het zicht te verliezen, en worden natuurgebieden al snel bedreigd door de uitbreiding van steden en de aanleg van wegen onder het mom van zo veel mogelijk economische vooruitgang. Toch wordt er ook veel gecreëerd in de natuur rondom al die bebouwing. Daarnaast zijn de vele steden in de regio Leiden-Haaglanden omsingeld door gebieden als het Groene Hart, de Hollandse Duinen en de vele plassen en meren waar veel soorten gedijen en waar bijvoorbeeld vele vogels jaarlijks langskomen tijdens hun lange trektochten van noord naar zuid en andersom. Het is belangrijk om dit alles een goede plaats te bieden en ervoor te zorgen dat de natuur er voor iedereen is, zowel om uitgebreid te kunnen sporten, rustig te kunnen wandelen, verbluft te kunnen worden door de adembenemende natuur en ruimte voor dieren- en plantenpopulaties om te kunnen overleven en uit te breiden. Ook is een ambitieus natuurbeleid een uitgelezen kans om de regio om te toveren in een mooie en aangename leefomgeving waar ruimte is voor een authentieke combinatie van natuur en cultuur in de van oorsprong in de regio aanwezige ecosystemen: duinen, laagveen en rivieren in combinatie met de ecosystemen van de stad.

- Natuurbeleid moet gebaseerd zijn op langetermijnvisie, met als doel om ten minste de reeds opgestelde natuurdoelstellingen en biodiversiteitsdoelstellingen, waaronder de Natura2000 richtlijnen, te behalen.
- Natuur is grensoverschrijdend, dus verschillende gemeentes en provincies moeten zoveel mogelijk samenwerken bij de aanleg en onderhoud van natuurgebieden.
- Bestaande natuurgebieden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Indien mogelijk moet er zelfs meer groen komen. Daar waar plannen zijn voor de aanleg van nieuwe wegen en/of andere bebouwing in bestaande natuurgebieden zullen overheden verantwoording moeten afleggen hoe ze ervoor kunnen zorgen dat de te bebouwen natuur gecompenseerd wordt.
- Bij de planning van nieuwe wegen en/of andere bebouwing in natuurgebieden dient er altijd eerst uitgezocht te worden of verbetering of herstructurering van bestaande bebouwde gebieden en infrastructuur een alternatief vormt.
- Om wilde populaties een goede kans op overleven te geven dienen de natuurgebieden door brede groenstroken, zoals de Duivenvoorde corridor tussen de duinen en het Groene Hart, verbonden te worden en te blijven. Daarbij moet worden onderzocht hoe en of aanwezige wegen en bebouwing kan worden omzeild door de aanwezige populaties.
- Bomenkap wordt alleen maar uitgevoerd wanneer het strikt noodzakelijk is. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om ziekte, ouderdom en overlast als gevolg van grootte.
- Bomenkap voor louter economisch gewin is uit den boze, tenzij deze partij(en) met een goed alternatief komen. Denk aan extra beplanting elders in de stad.
- Er komt geen Internationaal Park in Den Haag. Wel worden de bestaande parken (Scheveningse Bosjes, Westbroekpark en Waterpartij) grondig gerenoveerd.
- In Leiden wordt het Singelpark gerealiseerd.
- Er komt meer natuur in Den Haag. Waar het kan, gebeurt dit in permanente vorm. Wanneer er echt niet anders kan, bijvoorbeeld in sterk verstedelijkte gebieden, gebeurt dit in tijdelijke vorm met bloembakken.
- Bij reguleren van dierenpopulaties, bijvoorbeeld in het duingebied of Groene Hart, moet jacht niet de eerste prioriteit hebben. Eerst moeten alle alternatieven onderzocht worden.
- De geplande bebouwing voor het stationsplein in Leiden wordt aangepast. Er wordt meer groen opgenomen in de bebouwing. Meer ruimte voor groen om bebouwing.
- De kanalen in Delft worden grondig schoongemaakt
- De oevers van de Delftse grachten worden groter gemaakt

Energie

De energie uit onze stopcontacten en tankstations is nog lang niet duurzaam. Het is in ons belang om hier verandering in te brengen en een steentje bij te dragen. Hiervoor zijn windmolens voor onze Zuid-Hollandse kust, tussen onze kassen en in onze eigen achtertuin, het Groene Hart, noodzakelijk. Verder vinden wij dat de (semi-)publieke sector een goed voorbeeld moet geven. Gemeenten, onderwijsinstellingen en de sociale woningbouw zijn nog lang niet duurzaam.

- De universiteiten en hogescholen in Delft, Leiden en Den Haag moeten zich inzetten voor verduurzaming van hun eigen gebouwen en studentenwoningen.
- Gemeenten en de provincie hebben een voorbeeldfunctie en ze moeten zich inzetten om hun eigen gebouwen zo duurzaam mogelijk te maken.

- Om de huizen van particulieren te vergroenen moet de provincie de Energiebespaarlening actief promoten en hiervoor indien nodig extra geld voor beschikbaar stellen.
- Winkeliers moeten na zonsondergang hun verlichting uitzetten of beperken tot maximaal 100 lux.
- Op wijkniveau moeten er warmterotondes komen.
- Zuid-Holland loopt nog erg achter qua duurzame energie. Wat ons betreft, komen er meer windmolens aan de Zuid-Hollandse kust.

Voedsel & landbouw

De mens is een onderdeel van de natuur, of je nou creationist of aanhanger van de evolutietheorie bent, of beide. De mens is, net zoals alle andere levende organismen hier op aarde, het gezondst wanneer hij zo natuurlijk mogelijk leeft. Gelukkig zet de wereld langzaam maar zeker stapjes in de goede richting, onder andere met het sluiten van het Klimaatakkoord in Parijs. Dit is een nobel streven, maar helaas nog niet afdoende. DWARS is er heilig van overtuigd dat gezonde voeding een essentieel element is in een samenleving. Daarom zijn voedsel en de daarmee onlosmakelijke verbonden landbouw onderwerpen die DWARS aan het hart gaan. Een circulaire groene samenleving is key.

- Voedsel dient zo gezond mogelijk te worden geproduceerd.
- Voedselverspilling dient zoveel mogelijk tegen te worden gegaan. Zowel door middel van dosering als zo efficiënt mogelijke afvalverwerking.
- (Stadslandbouw: de Schilde en Zeeheldentuin (steun van donateuren, zowel particulier als fondsen en bedrijven) Groene landschapsarchitectuur draagt bij aan een betere, en met name gezondere, leefomgeving en biedt meer diversiteit binnen de uniformiteit van de stedelijke leefomgeving.
- Glastuinbouw is nog niet duurzaam. Dwars steunt het DGWO programma om in onze regio hier snel verandering in te brengen.
- Geen intensieve landbouw en megastallen in de buurt van woongebieden in de buurt van woongebieden om overlast tegen te gaan.
- Gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt niet toegestaan in de buurt van plekken waar drinkwater gewonnen wordt.
- Boeren moeten meer samenwerken met de natuur, bijvoorbeeld door het ter beschikking stellen van land aan de natuur. Om dit te stimuleren, komen hier subsidies voor.

Vervoer en toegankelijkheid

In grote steden zijn auto's een groot probleem. Ze zorgen voor onveilige verkeerssituaties en extra vervuiling. Daarnaast zijn (historische) stadscentra vaak niet gebouwd op de grote hoeveelheden verkeer. Daarom wil DWARS Leiden-Haaglanden het autogebruik in steden ontmoedigen en het gebruik van fietsen en openbaar vervoer alleen maar aanmoedigen. Hoewel we fietsen aanmoedigen, erkennen we ook dat er overlast is door fietsers. Daarom wil DWARS dat er fietsvrije zones komen, maar dat deze zones wel makkelijk te bereiken zijn per fiets. Ook wil DWARS de toegankelijkheid van veelal oude steden voor mindervaliden verbeteren.

- De Rijnlandroute gaat niet door. In plaats daarvan komen er tussen Leiden en het Rijnland betere fietspaden en betere OV-verbindingen.

- Op het treintraject tussen Leiden en Utrecht komt een dubbel spoor. Op deze manier kunnen er meer treinen rijden.
- De voetpaden in het centrum van Delft zijn erg smal. Daar komt bij dat er erg veel fietsoverlast op deze paden is. Hierdoor zijn de paden slecht toegankelijk voor mindervaliden. Er komen daarom betere gelegenheden om fietsen te stallen zodat voetpaden meer ruimte hebben.
- Wanneer er plannen gemaakt worden om een stad toegankelijker te maken voor mindervaliden, blinden en slechtzienden, dan wordt een mindervalide, blinde of slechtziende in de besluitvorming betrokken. De huidige situatie rondom toegankelijkheid wordt door mindervaliden, blinden en slechtzienden zelf geëvalueerd.
- Er komt een grote fietsenstalling bij het Spui zodat de politie niet meer op fietsenjacht hoeft te gaan.
- Buslijnen moeten minder aan gemeenten gekoppeld worden. Er moet meer samenwerking komen tussen verschillende gemeenten en busmaatschappijen. Er komen intercitybussen die een rendabele route naar slecht bereikbare plaatsen vormen.
- OV-maatschappijen, vooral bussen, moeten beter naar reizigers communiceren op welke tijden ze rijden.
- Natuurgebieden moeten beter bereikbaar zijn per fiets of openbaar vervoer.
- Bij de aanleg van wegen moet meer gekeken worden naar het uitbreiden van bestaande routes. Dit is efficiënter en zorgt voor minder versnippering van natuurgebieden die aan deze wegen grenzen.
- In de binnenstad van Den Haag is momenteel veel vraag naar parkeerplaatsen. DWARS Leiden-Haaglanden wil het aantal parkeerplaatsen niet veranderen, maar wel verplaatsen. De parkeergelegenheden komen aan de rand van de stad te liggen en het centrum wordt zoveel mogelijk autovrij. Het openbaar vervoer en de mogelijkheden om te fietsen worden uitgebreid.
- In grote winkelstraten is veel overlast van fietsen. Daarom pleit DWARS ervoor dat deze straten ook fietsvrij worden. Wel moeten de straten goed bereikbaar zijn per fiets. Dit kan gedaan worden door op strategische plekken fietsenstallingen te plaatsen.
- Het fietspad in de Grote Marktstraat in Den Haag is op dit moment niet duidelijk afgebakend, waardoor er onveilige situaties ontstaan. Het fietspad moet beter afgebakend worden en de oversteekplaatsen moeten duidelijker aangegeven worden.
- Den Haag krijgt een eigen openbaar verhuurprogramma voor fietsen. Hierdoor wordt fietsen in de binnenstad aangemoedigd.
- Op dit moment zijn er veel werkzaamheden in Leiden en Delft. Dit kan tot onduidelijke en gevaarlijke verkeerssituaties leiden. DWARS pleit voor duidelijke bewegwijzering rondom bouwsituaties.
- In het oude centrum van Leiden zijn verschillende onveilige kruispunten, bijvoorbeeld het vijfstratenpunt bij de Breestraat en de Steenschuur. Met behulp van oversteekplaatsen en duidelijke verkeersborden, moeten deze kruispunten veiliger gemaakt worden.

Afval

Afval is vooral in grotere steden een bron van problemen. Het veroorzaakt overlast door ongedierte en kan schadelijk voor het milieu en de volksgezondheid zijn.

Zo zijn er in de grote steden te weinig faciliteiten om recyclebare materialen te scheiden. In Leiden is het bijvoorbeeld niet mogelijk om klein GFT-afval te scheiden. Dit zorgt voor overlast door ongedierte. DWARS Leiden-Haaglanden pleit daarom voor betere mogelijkheden en meer faciliteiten voor afvalscheiding.

Ook in openbare ruimtes kan het afvalbeleid beter. Op verschillende plaatsen zijn te weinig vuilnisbakken.

- Leiden, Den Haag en Delft krijgen de mogelijkheid om klein GFT-afval in te zamelen.
- Er komen meer punten om afval te scheiden.
- Er komen meer prullenbakken in de stadscentra en openbare ruimtes in Den Haag, Leiden en Delft.
- Prullenbakken met gescheiden vakken voor plastic.
- In de buurt van dichtbevolkte gebieden vindt geen opslag gevaarlijke stoffen meer plaats.
- Gemeenten moeten de Europese normen voor luchtkwaliteit zien te halen.

ROOD

Overall wint het cynisme aan terrein. We zien het in nationalistisch-populistische politici, die het overall in Europa goed in de polls doen en al een enorme overwinning op zak hebben in de Verenigde Staten. We zien het aan rechtse partijen, die deze retoriek overnemen om maar stemmen te winnen. We zien het aan links, dat moeite heeft met een antwoord op deze extreem-rechtse aanval te vormen en maar naar het midden afglijdt, denkend zo de macht te kunnen delen met neo-liberale of nationalistische partijen.

Maar we zien ook hoop. Soms lijkt het alsof deze hoop uit individuen komt, zoals de dappere strijd van Bernie Sanders, of wat dichterbij huis Jesse Klaver, die GroenLinks weer vuur gaf. Maar alleen hadden deze mensen niets voor elkaar gekregen. Verandering bereik je samen. Daarom is het voornaamste doel van dit programma om op lokaal niveau saamhorigheid te creëren; immers bereik je op grote schaal niets als je lokale ondersteuning ontbreekt.

Om je verbroederd met anderen te voelen, moet je eerst voelen dat je het leven leidt dat je verdient - een goed leven, want dat verdient iedereen, jong of oud, werkloos of met een baan, ongeacht geloof of cultuur. Het programma besteedt dan ook aandacht aan levenskwaliteit, die omhoog gaat door onder andere goed onderwijs, recreatievoorzieningen en een veilige leefomgeving, met een sterke rechtsstaat. Echter moet er een afweging gemaakt worden tussen veiligheid en privacy. Effectieve veiligheidsmaatregelen zijn gewenst; zomaar overall camera's hangen niet.

Een eensgezinde samenleving vereist ook acceptatie van mensen die anders zijn; verschillende culturen, geloven en seksuele geaardheden moeten zij aan zij kunnen leven - maar niet in een stilzwijgende "Eigenlijk-heb-je-het-fout-maar-ik-hou-mijn-mond"-tolerantie. Een volwaardige acceptatie van de ander als medemens met eigen doelen en dromen, die blijkt uit zowel gedrag als gedachten, is hiervoor nodig. Deze acceptatie probeert dit programma dan ook te stimuleren.

Samen staan we sterk. Samen kunnen we het cynisme te lijf gaan met hoop. Samen kunnen we de wereld veranderen. Maar dat begint lokaal. Dat begint hier.

Werk, Inkomen & Economie

- Het minimumjeugdloon wordt vanaf 18 jaar afgeschaft. Het jeugdminimumloon voor jongeren onder de 18 jaar wordt fors opgeschroefd. Hierin steunt DWARS Leiden-Haaglanden de acties van FNV Young & United.
- De tegenprestatie voor een uitkering resulteert nog te vaak in een situatie waar iemand ingezet wordt als sneeuwschuiver of propjesprikker, terwijl de nadruk in de bijstand juist zou moeten liggen op mensen voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Daarom willen wij dat gemeenten kijken naar de capaciteiten van de uitkeringstrekken en zo mogelijk een tegenprestatie vinden die past bij het werk dat ze zoeken. Verder wil DWARS Leiden-Haaglanden dat omscholing en bijscholing door de hele regio gelden als tegenprestatie.
- Gemeenten moeten niet concurreren om economische winst, maar een gemeenschappelijke strategie bepalen om de economie van de hele regio te verbeteren. Samen staan we sterk.
- De gemeente moet zeer voorzichtig zijn met strafkortingen op uitkeringen – mensen op een uitkering hebben het in de regel toch al niet zo breed. Een beter alternatief is

kijken naar de persoonlijke situatie en een gepaste straf die iemand niet financieel klem zet verzinnen; extra uren tegenprestatie is een optie.

- In principe wil DWARS Leiden-Haaglanden dat Nederland als land geen belastingparadijs meer is, maar zolang de politieke wil hiervoor ontbreekt willen wij het lokaal regelen. Daarom wil DWARS Leiden-Haaglanden een gemeentelijk of regionaal, publiek toegankelijk register voor brievenbusfirma's en andere belastingontwijkers, zodat deze misbruikers *named and shamed* kunnen worden.
- In Den Haag groeit bijna een kwart van de kinderen op in armoede. Van Delft en Leiden zijn de cijfers niet eens (publiek) bekend. De laatste cijfers over armoede in Nederland dateren uit 2014. DWARS Leiden-Haaglanden vindt het niet acceptabel dat de gemeenten dan wel de gegevens niet publiceren, dan wel niet eens weten hoeveel armoede er in hun eigen gebied heerst en pleit dan ook voor een jaarlijks armoedeonderzoek door de gemeenten. De resultaten van dit onderzoek zouden makkelijk vindbaar op de gemeentesite moeten staan. Een probleem valt ten slotte niet op te lossen als je de omvang ervan niet eens kent.
- Wij zijn er niet op tegen dat mensen uit minder rijke landen naar Nederland komen om een stabiel inkomen op te bouwen. Echter is het wel zo dat DWARS Leiden-Haaglanden het uitbuiten van zwartwerkende mensen door het schenden van de arbeidsvoorwaarden onacceptabel vindt. Uitzendbureaus en bedrijven in de regio dit doen, worden keihard aangepakt. Dit gaat tevens arbeidsverdringing tegen.
- Gemeenten doen hun best om meer werklozen aan te nemen en helpen mensen met een sociale werkplek om een reguliere baan te vinden, door bijvoorbeeld omscholing te faciliteren.

Wonen

- Renovatie van panden krijgt voorkeur boven sloop en nieuwbouw. Een uitzondering wordt gemaakt wanneer een nieuw pand significant duurzamer is dan wat een renovatie zou bereiken.
- Buurtbewoners weten zelf het beste wat hun buurt nodig heeft. Daarom wil DWARS Leiden-Haaglanden meer buurtschouwen; wandelingen door de buurt met gemeentemedewerkers, ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden waarbij bewoners hun ideeën voor- en klachten over de buurt uitleggen.
- Om de leegstand van panden tegen te gaan, wil DWARS Leiden-Haaglanden dat de gemeente vaker gebruik maakt van de antikraakwet en werkt maakt van leegstaande panden registreren, en indien nodig een verplichtende voordracht opleggen bij de eigenaar. Indien een gebouw gekraakt wordt voordat een oplossing voor de leegstand publiekelijk bekend gemaakt is, zijn daar in principe geen strafrechtelijke consequenties aan verbonden. Echter moeten de krakers het gebouw wel maximaal een maand nadat een nieuwe bestemming voor het pand gevonden is verlaten, tenzij de krakers met de eigenaar een antikraak-overeenkomst kunnen sluiten.
- Den Haag, Delft en Leiden zijn op en top studentensteden. Daarom wil DWARS Leiden-Haaglanden dat er aangestuurd wordt op extra studentenwoningen in deze steden. Hierin kunnen woningcorporaties een rol spelen. Voorwaarde is wel dat deze studentenwoningen duurzaam zijn. Verder is DWARS Leiden-Haaglanden een voorstander van de woonprojecten waarin studenten samenwonen met ouderen, licht verstandelijk gehandicapten en statushouders die zij in ruil voor een lage huur helpen en gezelschap houden.

Onderwijs

- Er komt voorlichting over seksuele intimidatie op middelbare scholen in de regio.
- DWARS Leiden-Haaglanden wil dat de aansluiting tussen onderwijs en banen beter wordt. Leertrajecten, startersbeurzen en bijscholing zijn hier goede opties. Om de jeugdwerkloosheid tegen te gaan moet een leertraject ook baantoevang bieden.
- Jongeren kunnen veel leren van internationale reizen en contact met andere culturen. Daarom is DWARS Leiden-Haaglanden is een voorstander van uitwisselingsprogramma's in het voortgezet- en hoger onderwijs. Wij willen gemeentelijke subsidies voor uitwisselingsprogramma's van scholen.
- Het is wenselijk dat er meer samenwerking tussen scholen komt om kennis en expertise te delen.
- In plaats van schoolzwemmen, wat vaak pas gebeurt op de leeftijd waar de meeste kinderen al kunnen zwemmen, willen wij een zwemles-subsidie voor kinderen wiens ouders het zelf niet kunnen betalen.

Veiligheid

- Camera's mogen alleen geplaatst worden als er aannemelijk gemaakt kan worden dat hierdoor de criminaliteit verminderd wordt. Criminele activiteiten tegengaan is een nobel doel; continu iedereen in de gaten houden is dat niet.
- DWARS Leiden-Haaglanden wil dat docenten, coaches van jongerenclubs en andere mensen die veel met kinderen werken scholing krijgen in het herkennen van en omgaan met kindermisbruik en radicalisering.
- Er wordt meer gedaan om contact tussen de wijkagent en burgers te faciliteren, onder andere door social media in te zetten en (meer) gespreksmomenten in te stellen.

Zorg

- Mocht er geld over zijn op het gemeentelijk zorgbudget, dan wordt dit niet bezuinigd maar uitgegeven aan ouderenzorg, thuiszorg en psychiatrische jeugdzorg.
- Bij de decentralisatie van de zorg wordt er extra goed gelet op het behoud van kwaliteit in de regio.

Recreatie

- Uitgaansgelegenheden mogen 24/7 open zijn, mits de panden goed geïsoleerd zijn en niet in woonwijken liggen.
- Sportverenigingen moeten meer op gemeentelijk niveau samenwerken op vlakken van inkoop, energieverbruik en veldgebruik.
- Er worden meer straatfestivals georganiseerd die bijdragen aan een gezellige, culturele en saamhorige stad. Deze festivals worden tevens beter door de stad verspreid, zodat de overlast op populaire festivallocaties vermindert. Een eis is wel dat de festivals voor inwoners goed bereikbaar zijn met de fiets of het OV.
- Momenteel komt het met enige regelmaat voor dat bedrijven openbare recreatieruimten afhuren voor een festival dat maar heel weinig mensen mogen bijwonen, maar wat wel resulteert in een park dat twee weken vol afval ligt. Dit wordt tegengegaan; openbare recreatieruimten mogen alleen door bedrijven worden afgehuurd als iedereen er - eventueel tegen redelijke betaling - binnen kan komen.

- Er komen meer graffiti-muren in Den Haag, Leiden en Delft. Ten eerste fleurt dit de stad op, ten tweede geeft dit aspirant-graffitikunstenaars een plek om op legale wijze hun talent te tonen.
- Niet elke winkelstraat moet bestaan uit slechts een C&A, een Burger King en een Albert Heijn; lokale zaken en winkels verlenen kleur aan een winkelstraat. Daarom wil DWARS Leiden-Haaglanden dat winkels en zaken met maar één filiaal minder belasting betalen dan winkels en zaken met meerdere filialen; de internationale winkelketens hebben immers meer te besteden. Dit zorgt ervoor dat lokale zaken niet weggeconcurrereerd worden.
- DWARS Leiden-Haaglanden verlangt meer toiletten in de winkelcentra in de regio, die voor mindervaliden bruikbaar en niet gescheiden op gender zijn.
- Hangjongeren hangen op straat omdat ze geen andere plekken hebben om naartoe te gaan. Om ze van de straat te houden en om de saamhorigheid van de buurt te versterken is een buurthuis dus essentieel. Hierin komen door de gemeente georganiseerde hobby-evenementen en vrije zalen waarin jongeren zelf een evenement kunnen organiseren. Deelname aan evenementen kan gebeuren door entree te betalen, of door vrijwilligerswerk in de buurt te doen, wat 'buurtkluspunten' oplevert, die gebruikt kunnen worden om mee te doen aan de evenementen.

Discriminatie & Integratie

- Discriminatie van welke aard dan ook wordt harder aangepakt; om te beginnen kan de stem van de Haagse raad gerespecteerd worden en wordt een stopformulierenproef alsnog ingevoerd. Het papierwerk dat dit genereert voor agenten moet tot een minimum beperkt blijven.
- DWARS Leiden-Haaglanden meent dat een groot deel van de angst over vluchtelingen komt door een gebrek aan contact tussen lokaal opgevangen vluchtelingen en buurtbewoners; wat de boer niet kent, dat vreet 'ie niet. Hierom willen wij gezamenlijke activiteiten faciliteren, door bijvoorbeeld particuliere instanties zoals sportverenigingen die een gezamenlijke activiteit opzetten te belonen. DWARS Leiden-Haaglanden is een voorstander van de AZC's in Katwijk, Leiden en Rijswijk.
- Ieder mens heeft een bestaansrecht. De gemeente heeft een zorgplicht voor ongedocumenteerde mensen en zorgt in ieder geval voor huisvesting, kleding en voedsel.

Den Haag

- De Algemene Plaatselijke Verordeningen die alcoholgebruik in onder andere het gehele Centrum verbieden, wordt teruggedraaid. Een biertje op straat moet kunnen; openbare dronkenschap niet, maar daar zijn genoeg andere wetten voor.
- Op de Hobbemastraat in de Schilderswijk worden flitsers aangebracht. Tevens komen er zebrapaden Volgens omwonenden wordt hier vaak veel te hard gereden, wat extreem gevaarlijk is in een woonbuurt.
- DWARS Leiden-Haaglanden applaudisseert de Ooievaarspas; kortingen op sport-, cultuur- en verenigingsgerelateerde-activiteiten voor mensen met een laag inkomen zijn een nobel initiatief. Daarom raden wij andere gemeenten in de regio aan om ook Ooievaarspassen in te voeren.

Leiden

- Alhoewel er redelijk wat parken in Leiden zijn, ontbreken er vaak speeltoestellen voor kinderen, wat niet wenselijk is. Er moeten meer speeltoestellen in de Leidse parken komen..